

LAIKAS

“EL TIEMPO”
SEMENARIO LITUANO
1ª QUINCENA
DE ABRIL, 1952
No. 64 - Año V

SVEIKI SULAUKE ŠV. VELYKU

MIRTIES PARGALĖS SVENTĖ TESUTEIKIA TYRO DZIAUGSMO IR NEPALAUZIAMŲ VILČIŲ MŪSŲ GARBĖS LEIDEJAMS, RĖMĖJAMS, PLATINTOJAMS, BENDRADARBIAMS IR VISIEMS SKAITYTOJAMS

“LAIKO” Redakcija ir Administracija

VAKARAI NESUSIKALBA

PRANCŪZAI NERANDA BENDROS KALBOS

Pastarųjų dienų įvykiai įtampa nesumažino, bet jos pagrindiniai tškai atsirado Vakaruose. Neseniai sudarytas A. Pinay kabinetas vėl atsistojo prieš klausimą: išsilaikyti ar kapituliuoti. Sunkumai išaugo ekonominėje srityje, kai min. pirmininkas paprašė seimo “užšaldyti kreditus”, patvirtinant 97.000 milijonų frankų krašto atstatymui. Savo ekonominį planą jis stato kartu su pasitikėjimo klausimu.

Dar didesnis netikrumas ir įtampa iškilo prancūzų kolonijų politikoje. Tunisas kurį laiką buvo pasaulio dėmesio centre. Kraštutiniai nacionalistai sabotžiniais ir teroristiniais veiksmais panoro greitai išsikvoti nepriklausomybę. Juos aiškiai rėmė Bei-karalius ir ministeris pirmininkas M. Chenik. Tačiau prancūzų skirtasis gubernatorius Hoteloque veikė taip pat greitai ir kietai. Jo įsakymu buvo suimti riausių vadai ir ministrių kabinetas. Karaliui buvo duota aiškiai suprasti, kad, jam priešintis, bus taip pat atstatytas. Karaliui nusileidus buvo pavesta sudaryti naują Tuniso min. kabinetą pasižymėjusiam politikui Salah E. Baccouche. Toks gubernatoriaus kietumas išgelbėjo Prancūzijos vardą Vakarų pasaulyje, bet ir tunisiečiai šį tą laimėjo. Jiems buvo pažadėtos autonominės teisės, kitaip tariant įžanga į nepriklausomybę. Tačiau opiausiai reikalas glūdi pačioje Prancūzijoje, nes ne visos seimo partijos pritaria tokiam vyriausybės žygiui. Komunistai priešinasi gubernatoriaus vieksmams ir vyriausybės pritarimui. nes mato, kad tas griaua Maskvos planus. O Kremlius norai jiems yra svarbiau, negu Prancūzijos reikalai. Komunistų pusėj atsistojo ir jų broliai socialistai, gelbėdami klebantį marksizmo vėžimėlį, nors, būdami vyriausybės, jie nebūtų kitaip pasielgę.

Iš šių nesutarimų viduje kyla ir daugelis nepasisekimų Indokinijoje, kur nuolat liejamas prancūzų bei komunistų kraujas. Komunistų kariuomenės skaičius nuolat papildomas iš kinų ir rusų šaltinių, kurie žmonių dar ilgai nepritrūks, nes komunistams žmogus tiek tėra vertas, kiek paprasta mašina. Reikia manyti, kad ten karas greitai nesibaigs, nes prityrusių kinų ir rusų vadovaujami vietminiečiai gali kariauti, kol Vakarai nepasiryš naikinti komunistiškuosius lizdus.

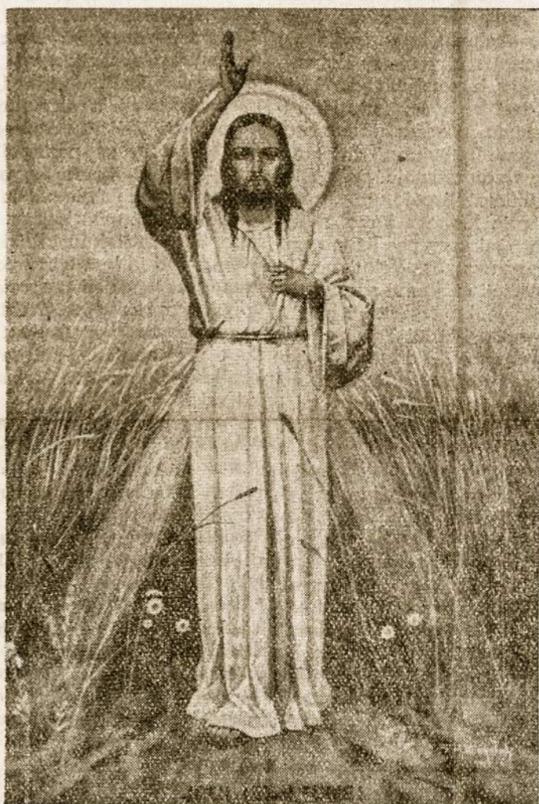
KOREJOJ PRASIDEDA JUDEJIMAS

Korėjos paliaubų pasitarimai nejudą iš mirties taško, bet ir nenutrūksta. Paskutinėmis žiniomis komunistai pradėjo telkti didelius kariuomenės dalinius centriniame fronte ir išvystė gyvą aviacijos veiklą. Įvairių aiškinimų sukėlė staigus vyriausiojo aliantų vado gen. M. Ridgway pasirodymas fronto linijose. Jo tikslas griečiausiai buvo apžiūrėti savo kariuomenės padėtį ir sustiprinti kareivių dvasią prieš galimą didesnį komunistų puolimą.

Apie paliaubų galimumą pats Ridgway laikraštiniams tik tiek

tegalėjo pareikšti: “manau, kad paliaubų pasitarimuose darome pažangą ir kad dabartiniuose klausimuose susitarimas yra galimas”. Į karo korespondento klausimą, ar komunistai yra padarę didesnių nuolaidų, gen. Ridgway teatsakė, jog visiems yra žinomi pagrindiniai punktai ir jis manęs esant

tų ir atsistojus respublikonų prysaky tokiam stipriam kandidatui kaip Eisenhoweris, jis noris perleisti vadovavimą buvusiai opozicijai. Kiekvienam esą aišku, kad 53—57 metai bus didelių įvykių ir sukrėtimų metai, taigi, demokratams atsiradus opozicijoj, jų vardas dar labiau sustiprėtų. Kokia

mažai galimybių, kad kuri nors pusė padarytų šiuose punktuose nuolaidų. Tai buvo tik labai diplomatiškas atsakymas ir todėl suprantama, kodėl įtampa vėl pradėjo augti. Nors Malikui dar nepavyko, apkaltinant bakteriniu karu, Korėjos propagandos perkelti į JT Saugumo Tarybą, bet tai dar nereikia, kad kitais keliais tas klausimas nebus sustiprintas ir propagandinėje srityje.

TRUMANAS METE BOMBĄ

Jungtinėse Valstybėse priešrinkiminė kova pradeda jau virti. Jau pradeda aiškėti kai kurie kandidatai į Baltuosius Rūmus. Tačiau nepaprastą staigmeną padarė prez. Trumanas tradicinėje demokratų vakarieneje. Smarkiai sukritikavęs ir atsilikėliais išvadinęs respublikonus bei išdėstęs savo partijos programą, Trumanas pareiškė, kad jis savo kandidatūros prezidento vieton nestatys. Tai padarė mestos bombos įspūdį visiems dalyviams, kurių buvo virš 5000 žmonių. Trumano pareiškimas sukėlė nesutarimų ir pasipriešinimų, nes demokratų kito stipraus kandidato neturi.

Ką mano Trumanas, mesdamas savo partijai tokią stiprią bombą, sunku įspėti. Gal jis nenori konkuruoti su gen. D. Eisenhoweriu, o gal tik populiarumo manevras, aiškinasi kai kurie jo partiečiai. Kiti mano, kad, demokratų partijai esant vyriausybėje jau 20 me-

ty ir atsistojus respublikonų prysaky tokiam stipriam kandidatui kaip Eisenhoweris, jis noris perleisti vadovavimą buvusiai opozicijai. Kiekvienam esą aišku, kad 53—57 metai bus didelių įvykių ir sukrėtimų metai, taigi, demokratams atsiradus opozicijoj, jų vardas dar labiau sustiprėtų. Kokia

JUGOSLAVIJOS DIKTATORIUS GRĄSO KARU

Po triukšmingų manifestacijų Italijoje Triesto klausimas vis dar lieka neišspręstas. Tuo tarpu Londone eina JAV, Anglijos, Prancūzijos ir Italijos pasitarimai neva administraciniais šios srities reikalais. Bet Tito, Jugoslavijos valdovas, pajuto pavojų. Kaltindamas ypatingai Edoną, Tito užs. reik. viceministeris L. Mates seime pabrėžė, kad susitarimas tegalės įvykti suinteresuotų kraštų abšalėse derybose. Pats Tito asmeniškai kreipėsi į De Gasperi klausdamas, ar Italija nori su Jugoslavija būti draugai ar priešai, ir pabrėždamas, kad santykių nutrūkimas galės turėti skaudžių pasekų visam pasauliui. Jugoslavijos diktatorius jaučia, kad Italija Vakarų pasaulyje turės pirmenybę ir jo pasipriešinimas jį atskirtų tiek nuo Maskvos, tiek ir nuo Vakarų. Tačiau atsimenant 1939 metus ir Maskvos-Berlyno susitarimą, nėra negalimas dalykas, kad Tito, Kremliai padarius nuolaidų, gali mestis atgal prie savo bendraminčių. Tada tikrai jo grąšymas galėtų virsti tikrove, nes už Italijos ir Jugoslavijos užnugarių stovėtų Rytų ir Vakarų kariuomenės. — P. S.

Kovo mėn. vidury “Lietuvos Aidų” radio valandėlei stėjo penki metai, kai jie nuolat, sekmadienis po sekmadienio, skleidžia po Argentinijos padangę Lietuvos muziką, dainą ir žodį. Ta proga radio vadovybė gavo daug linkėjimų iš savo nuolatinų klausytojų ir net iš tokių tolimų sričių, kaip Chaco, Patagonija ir Andų kalnai. Jų laiška savo nuširdžiais linkėjimais skatina “Lietuvos Aidų” vadovus dar daugiau pastangų dėti, kad tą valandėlę, kiek galima, geriau išbulintų. Deja, darbas yra sunkus ir kaskart pasirodo naujų sunkumų ir kliūčių.

Radio valandėlės atsiradimas nėra atsitiktinis dalykas. Kai tautiškieji — katalikiškieji veikėjai kiekviena tautine proga duodavo per kurią Argentinijos radio stotį dainų ir kalbų programą, kilo mintis turėti savo nuolatinę radio valandėlę. Laikai tada buvo sunkūs, ir sumanymas buvo atidėtas. Tačiau po kiek laiko šv. Cecilijos choras, kurio tikslas buvo kelti lietuviškos dainos meną Argentinoje, prieš penkerius metus tą visų troškimą pavertė tikrove. Žinoma, pirmiausiai reikėjo užsitikrinti finansinį galimumą radio valandėlę išlaikyti. Tai buvo įvykdyta mūsų kolonijos prisidėjimo ir mūsų fabrikančių nuolatinės paramos dėka.

Taip “Lietuvos Aidai” pradėjo po 15 min. skambėti per radio Libertad stotį, duodami programą ispaniškai ir lietuviškai. Ir tada kiekviena proga buvo pasiskomama prieš mūsų tautos didžiausią priešą bolševizmą, atidengiant jo tikrąjį veidą. Vėliau reikėjo pereiti į dabartinę Radio Mitre stotį, kur jau teko patirti ir tam tikrų suvaržymų. Čia tebuvo leista kalbėti tik argentiniešiai. Vėliau atsirado dar daugiau sunkumų: buvo suvaržyta net muzikos transliacijos sąvojoje kalboje. Bet ir šiuo kartu po ilgų

aiškinimusi mes laimėjome, nors dabar tik retkarčiais išgirstame savo nuolatinio kalbėtojo balsą, su lietuvišku švėpimu kas sekmadienį davusio nuširdžias ir gražias paskaitas apie Lietuvą.

Tačiau pats opusis klausimas “Lietuvos Aidams” tai jų ekonominis išsilaikymas. Skelbinų, tiesa, mūsų fabrikančiai, remiantieji kiekvieną lietuvišką darbą, duoda pakankamai ir dabar, bet jų skaičius ir laikas yra varžomi. Bet laikotarpio nuomos kaina net penkis kartus pakilo, o nuo kovo mėn. dar pakelta 40%, tuo būdu prašokdama net tūkstantį pesų mėnesiui. Dėlto jau prieš kiek laiko buvo per “Laiką” paskelbtas SOS — pagalbos šauksmas. Ačiū lietuviškam kolonijos susipratimui ir nuširdžiam reikalui atjautimui radio išlaidoms finansai šiaip taip susitvarkė, nes aukos plaukė, kad tik lietuviška valandėlė galėtų džiuginti toliau savo klausytojus. Net organizacijos, kaip ARLB Villa Lugano apylinkė ir Lietuvių Centras prie to darbo prisidėjo, surengdamos tam tikslui parengimus.

Minint penkių metų sukaktį, reikėjo bent trumpai suminėti tas darbo sąlygas, kuriose vadovybei tenka dirbti, tuos sunkumus, kuriuos reikia nukalėti, norint, kad lietuviška daina skambėtų lietuviškoms ausims kas sekmadienį. Ir su Dievo pagalba bei tikrųjų lietuvių gera valia “Lietuvos Aidai” aidais aižužiais skambės šiose tamsiose Lietuvos valandose, gaivins lietuviškus jausmus ir primins kiekvienam, kad ten, Tėvynėje, mūsų broliai kraują lieja. Jie, remiami lietuvių aukomis, skambės tol, kol bus atgauta Lietuvos nepriklausomybė ir pavergtieji lietuvių vėl atgaus laisvę, vėl galės laisviau kvėpuoti, o Argentinijos lietuviams galės pranešti tą linksma žinią, kad vergijos pančiai sutraukti ir Tėvynė laisva. Z. J.

OKUPUOTOJE LIETOVOJE

● Vilniuje naujas pasakas pradėjo demonstruoti garsiniu filmu pavadintu “T. Lietuva”, kuriai scenarijų paruošė T. Tilvytis, muziką — B. Dvarionas, režisūra — rusų. Filme paradu praslenka Stalino premijų laureatai — T. Tilvytis, B. Dvarionas, Kipras Petrauskas, Gužauskas, Rudinskis ir kiti. Žiūrovai filme apgyvendinami elektra apšviestuose kolchozuose, o jei kam nepatinka, tesėdi savam kolchoze prie žibalinės lempos.

● Agronomas Jonas Aleksa, ilgametis Lietuvos žemės ūkio ministeris, 1943 metais pasirašęs garsiąją buvusių Liet. žemės ūkio ministrų petičiją vokiečiams, 1945 m. buvo Berlyne. Rusams užėjus, jis pasiryžo savo noru repetuoti Lietuvon. Po kiek laiko jis buvo matomas Kauno gatvėse. Jo šeima per pirmąjį bolševikmetį buvo ištremta į Sibirą. Jam grįžus Lietuvon, jo šeima greitai laiku buvo grąžinta, bet už kiek laiko jis buvo suimtas ir išvežtas į Sibirą.

Kaip sakoma, jei ne lazda, tai pagaliu!

● Bolševikinė propaganda dėl “taikos” nieko nepalieka ramybės. Sovietiški laikraščiai skelbia, kad prie jo “prisideda” vysk. K. Paltarokas, kan. J. Stankevičius ir Telsių vyskupijos valdytojas kun. P. Maželis. Ilgai tylėjęs buvo priverstas prašinėti ir poetas V. Mykolaitis - Putinas. “Tėvynės Balso” 74 nr. paskelbtas jo pareiškimas: “mūsų visų parašai dėl taikos akto sudarymo tarp 5 didžiųjų valstybių... patarnaus kilniausiems progresyvosios žmonijos siekimams įgyvendinti taikai”.

● Bolševikinė sėtsėma yra tokia, kad joje eđa vienas kitą, o bolševikiniam

mane tai daroma “savikritikos” vardu. Anksčiau Korsakas eđė Šimku, šimkus Korsaką, o paskiausiai abu užpuolė žydelis D. Roda. Toliau A. Jonynas, J. Macevičius ir A. Rimkūnas užsipoilė vilnieti poetą Alb. Zukauską už jo naują eilėraščių rinkinį “Mūsų frontas”. Nors Zukauskas net susieriedamas įrodinėja, kokia “pažanga” esanti padaryta bolševikiniam kaimė, tačiau “kritikams” vis negera. Kodėl negerai? Ne dėl to, kad ten nebūtų poezijos, bet “autorius nē žodžiu neužsimena apie klasių kovą, apie neturtingųjų valstiečių pergale prieš buožes ir dvarininkus”. Gi dabartinio kolchozų kaimo tariami laimėjimai “buvo pasiekti aštrioj kovoj”. Todėl A. Zukauskas — o čia ne tik jis, bet ir visi panašūs, neišmoka dar kaip reikiant girti tai, ko tikrovėje nėra — dar “nemoka suprasti partijos politikos”.

● Kanados vyriausybė atsisakė išduoti komunistinei Lenkijos vyriausybei “užšaldytus” lenkų aukso fondus.

Vakarų Parama Rytų Tremtiniam

Europinio Sąjūdžio suorganizuotoji Londone sausio 21-24 dd. Centro ir Rytų Europos konferencija, pasisakydama europinės vienybės reikalu ir dėl Vakarų kultūros likimo Rytuose, plačiai palietė ir tremtinių padėtį.

Kad Europa galėtų pasirengti savo politinei vienybei, būtina jau dabar priimti tremtinius lygiomis teisėmis su laisvosios Europos žmonėmis į visokią šią prasmę veiklą. Konferencija prisiminė V. Vokietijos parlamento priimtą įstatymą, kuriuo tremtiniai sulgynti su vietiniais gyventojais, rekomenduodama tautai padaryti ir kitoms Europos valstybėms.

Konferencija ypatingai pabrėžė reikala skirti tremtinių jaunimui stipendijų vidurinėse ir aukštesiose mokyklose ir reikalą paremti pačių tremtinių mokyklas, teikiant paramos mokyklinėms įstaigoms, steigiant katedrų, lektoratų, institutų pavergtųjų tautų kalboms ir kultūrai tirti, Vak. universitetuose steigiant naujų katedrų, kuriose tremtiniai profesoriai dėstyty savo kalbą, paremiant tremtinių mokyklinių leidinių leidimą ir jų periodiką, paremiant tremtinių rašytojų bei menininkų pastangas teikiant jiems užsakymų, paremiant tremtinių kultūrininkų konferencijas, tremtinius mokslininkus. Ta proga konferencija pasidžiaugė švedijos palankumu tremtinams intelektualams įsteigiant savo universitetuose apmokamų asistentų postų, Francūzijos Mokslinio Tyrimo Centru, suteikiusiu daugeliui tremtinių stipendijas ir JV Laisvosios Europos Komitetu, įsteigusiu New Yorke Mid-European Studies Center ir Laisvosios Europos Koledžą Strasburge.

Mirė Arg. Viceprezidentas

Balandžio 3 d. ryte po ilgos ligos mirė praėjusio periodo ir naujam 1952-53 m. periodui išrinktas Argentinijos viceprezidentas Dr. Juan Hortensio Quijano. Velionis buvo kilęs iš senos ir garbingos giminės, gimęs 1884 m. spalio 16 d. Goya mieste, Corrientes provincijoje. Mokslus ejo Urugvajuje ir Buenos Airese, kur baigė teisių mokslus daktaro laipsniu. Darbavosi įvairiose civilinėse tarnybose bei vertėsi advokatura. 1946 m. rinkimuose buvo išrinktas kartu su prezidentu J. Peronu viceprezidentu vieton. Pereitų metų lapkričio 11 d. rinkimuose buvo perrinktas toms pačioms pareigoms. Pastaruoju laiku buvo keletą kartų operuojamas, bet jau iš ligos nepasikėlė. Vasario mėn. šv. Sosto nuncijaus Mons. Fieta buvo suteikti jam paskutiniai sakramentai, o tris dienas prieš savo mirtį dar prašė kunigo, kad jį palydėtų amžinybėn. Jo kūnas buvo pašarvotas Senato rūmuose, o balandžio 4 d., vyriausybės ir didžiulės žmonių minios palydėtas į Chacarita kapines.

GYVENTOJAI STATOSI NAMUS

(EL PUEBLO CONSTRUYE SUS VIVIENDAS)

Valstybinis Ipotekos Bankas plačiu mastu vykdo jam pavestus uždavinius, kurie jam teko suvalstybinius ir centralizavus visų bankų veikimą. Šis nepaprastos reikšmės justicialinės vyriausybės žingsnis užtikrina tautos ūkio nepriklausomumą, paskatino krašto pažangą ir grįžo prie teisingumo dirbančiųjų atžvilgiu.

Minėtajai bankinei įstaigai buvo skirta praveisti respublikoje tokią patyktą (kredito) politiką, kuri patikrintų statybą gyvenamųjų namų, pradėjusių traukti po paskutinio pasaulinio karo.

Savo 1950 metų apyskaitoje Ipotekos Bankas, tarp kitų dalykų, pabrėžia: "gyvenamųjų namų statybos politika, kurią nustatė krašto vyriausybė, įgalino apstatyti 3.500.000 kvadratinų metrų plotą; įdėjo žymias sumas už sostinės ribų — krašto miestuose ir miesteliuose, — tuo būdu skatinama naudinga ir pažangi veikla; teisingomis ir tinkamu laiku panaudotomis priemonėmis pakreipė patyktą taip, kad mažais procentais apdėti ir lengvai skolinami pinigai tarnautų socialinei paskirčiai".

Tai yra teisingas tvirtinimas, ką gali paliudyti tūkstančiai, kurie dabar yra namų ar butų savininkai, tuo būdu galutinai išspręsdami šią taip svarbią gyvenimo problemą.

Tai buvo pasiekta tik todėl, kad Ipotekos Bankui atitinkamas įstatymas leido, valstybei laiduojant, panaudoti Centraliniame Banke sutelktus pinigus, laikantis vietos potvarkių, kurie turi visuotinės gerovės, pažangos ir civilizacijos pobūdį, išjungiant prabangą, kaip pagrindinį veiksnį, kuris anksčiau kaip tik pasireikšdavo.

Banko apyskaitoje pažymėta, kad bu-

vo patenkinti 32.388 prašymai, suteikiant paskolą namų statybai 1.200.359.249 pesų sumoje; 6.997 kitos paskirties prašymai, kurie sudaro 233.110.539 pesus ir 121 prašymas žemės ūkio statybai su 4.694.505 pesais. Nurodytų sumų dydis

Banko paskolų davimas reiškiasi visoaiškiai rodo tą pažangą, kuri turėjo būti pasiekta visame krašte.

Mis kryptimis. Tai leido pasinaudoti paskolomis beveik lygiomis dalimis Gran Buenos Aires sričiai ir likusiai krašto daliai.

Daugumoje vykdomos vieno aukšto namų apimtį ir taip pat padaugino teistatybės — sakoma Ipotekos Banko apyskaitoje — padidino Gran Buenos Aires butų apimtį ir taip atpadaugino už teisingą užmokesčių nuomuojamų butų skaičių". Metų bėgyje buvo patenkinti 1.348 tokie prašymai už 58.104.661 pesą.

Kordoboje ir Mendozoje jau yra užbaigti šimtai namų ir dar daugiau tūkstančio tebestatoma. San Lorenzo vietoje, Santa Fe provincijoje, jau baigiamas "Villa Evita" rajonas. Rezistencijoje (Chaco) statomas "Perón" rajonas, susidedantis iš 400 namų. Bankas taip pat vykdo gyvenamųjų namų statybas rajonais ir kitose krašto vietovėse už 32.561.038,19 pesų. Taip pat ir horizontalinėje nuosavybėje daugelii nuomininkų buvo suteikta galimybė įsigyti butu už nežymią kainą, tačiau nenusikraudžiant buvusių savininku.

Ši patyktio politika, Perono įvesta kaip pagalba ir aktyvas gyventojams ir pilna prasme pačios respublikos pažangai, pasiekė savo tikslą, būtent, kad šiandieną yra geriau negu vakar, o rytoj bus geriau nei šiandieną.

PAVYKĖS ŪKIO SUMECHANINIMO BANDYMAS

(EXITOSO ENSAYO DE MECANIZACION AGRICOLA)

Ūkių sumechaninimas yra šių laikų būtumas, kurio reikalauja visos dabartinės aplinkybės. Gen. Perono justicialistinė vyriausybė tuo nepaprastos svarbos klausimo išsprendimu rūpinasi jau nuo tada, kai žaliavos trūkumas visame pasaulyje pradėjo versti įieškoti būdų didesnę apimtį gamybai negu ligšiolinė. Sumechaninti reikmenys laukų darbams gaunami daugiausiai užsieny, tačiau jau yra ir savame krašte pramonės vienetų, kurie jais aprūpina. Šis kelias yra palyginamai ilgas: reikalinga nugalėti technikos sunkumus, vykdančiant pirmuosius bandymus, kurie turi būti atlikti pirmiau, negu galima pradėti darbus plačiu mastu, kad būtų pasiekiamos tinkamos išdavos. Tokia yra vadovaujamoji dabartinės politika, kuri jau pradėjo rodyti išdavus tuose dalykuose, kurie nebuvo galima pagerinti.

Vienas iš tų labai svarbių apraiškų yra kaučuko auginimas. Žemės ūkio ir Gyvulininkystės Ministerija praneša, kad kaučuko bandymo laukuose, esančiuose Santiago del Estero provincijoje, pirmą kartą yra dideliu mastu panaudotas masigo mechaninis sėtuvas. Šis sėtuvas vie-

nu veiksmu pasėja sėklas, kartu sumaišdamas su akmenuotu žemės paviršiumi ir uždengdamas smulkiu smėlio sluogsniu.

Šis sėjimo būdas aiškiai parodė savo ekonominį ir techninį pranašumą, viršįjančią rankų sėją. Per dvylika darbo valandų buvo apsėta 11.000 kvadratinų metrų mastigų, sunaudojant tik pusę sėklų, kiek būdavo sunaudojama sėjant rankomis, ir gaunant 165 augalus iš kvadratinio metro, kas yra dviejų milijonų gamyba.

Šito bandymo reikšmė gali būti imama daugeliu atžvilgių. Kaučuko, iš kurio yra gaminama guma, vertė visiems yra žinoma, nes tai yra gyvybinės reikšmės žaliava transportui ir kitai pramonei, Be to, žinant tai, kas buvo padaryta su kaučuku, mechanikos pritaikymo patirtis gali būti taikoma ir kitose žemės ūkio srityse.

Baigtasis bandymas duoda aiškių didelių mastu vedamos krašto ūkinės gamybos vilčių, kai tik bus užbaigtas kaimo pramonės sumechaninimas. Toks yra tvirtas vyriausybės nusistatymas.

PRADEDA VEIKTI NAUJAS VANDENTIEKIS

(OTRO ACUEDUCTO EN FUNCIONES)

Naujas vandentiekis, kuris Valstybinės Sanitarijos įstaigos neseniai yra pastatytas viešam naudojimui San Pedro vietovėje, Juujuy provincijoje, dar kartą aiškiai rodo tą programą, kuri yra įvykdyta vandens aprūpinimu gyventojams atžvilgių pirmajam penkmečio plane.

Šio būtino reikmens trūkumas krašte sudaro gyvybinę problemą, kurią gen. Perono justicialistinė vyriausybė pasiryžo laiko ir galimybių ribose pilnai ir be jokių finansinių apribojimų, kurių tos sritys buvo sąlygojamos, įvykdyti.

San Pedro paylinkėje pastatytas vandentiekis atsiėjo 1.700.000 pesų, turi 7.345 metrus ilgumo ir aprūpina 10.000 gyventojų, kurių kiekvienam žmogui tenka po 400 litrų vandens.

Aprūpinimo vandeniu politika yra varoma visame krašte, nežiūrint nieko kito, kaip tik gyventojų reikalų. Pylimai, kanalizacijos, nuostabūs šuliniai, iš kurių tekla vanduo, baseinai, padaryti pačiame kalnų vidury, išties apylinkes, kurios kentė sausrą nuo pat įsikūrimo, pakeitė į daug žadančius laukus ir besidžiaugiančius miestus. Dirbtinė vandens tėkmė į kibirus kilometrų atstumu, į kurį pėsti keliautojai su liūdesiu žūrėdavo, jau pasibaigė ir skystasis džiaugsmas ir derlių nešantis reikmuo atiteka į namus ir sodus.

Naujasis San Pedro vandentiekis prasideda iš Rio Grande besi-

ny. Tai yra tikrai puikus naujosios technikos trumpu laiku atliktas dirbny, panašus, kaip ir kiti, kurie jau tarnauja įvairioms provincijoms ir teritorijoms.

Rūpindamasi vykdyti tų darbų, kurie pagelbsti tolimiesiems gyventojams gauti geriamo vandens, Valstybinė Sanitarijos įstaiga tuo pačiu būdu aprūpina ir didesniuosis miestais, padidindama išteklis, kiek reikalauja jų augimas.

Jei gen. Perono vyriausybės veikla ir nesiektų tokios plačios ir visuotinės krašto pažangos aminties, tai jau jos aprūpinimas gyventojų vandeniu būtų pakankamas pateisinimas sveikinti pastangas bendram labui.

MALENKOVAS AR BERIA?

Buvęs prancūzų šv. Liudviko bažnyčios kapelionas Maskvoje tvirtina, kad Krenlius turi slaptą kariuomenę, apginkluotą amerikiečių ginklais. Tos kariuomenės pagalba jis numalšina kiekvieną iškilusį antibolševikinį pasireiškimą ar sukilimą. Sovietiniai viešpatai nebūtų išsilaike prieš vokiečius, sako tas pats kapelionas, jei nebūtų į Rusiją "dieną naktį" plaukę amerikiečių ginklai. Jis kaltina Valstybės Departamento aklumą, kuris nedavė laiku suprasti komunizmo dvasios ir dėl kurio dabar kenčiame. Tas kunigas taip pat mano, kad Stalino įpėdinis bus G. M. Malenkovas, o antrasis kandidatas yra dabartinis slaptosios policijos viršininkas L. P. Beria.

JIS YRA GYVAS

Rašo PRANAS GARŠVA

Didžioji Kalvarijos tragedija įvyko beveik prieš 20 šimtmečių mažame ir nežnyname Palestinos krašte. Niekinga to laiko mirtimi mirė Tas, kuris savo tautą norėjo išmokyti naujo gyvenimo, parodyti laimingesnės ateities aušrą, praskirti naujus kelius. Jo paties mokiniamis jau atrodė, kad viskas pralaimėta ir viltys sudužusios prieš galingesnį priešą. Jis skelbė ramybę, o laimėjo prievarta, skelbė taiką, laimėjo užpuolimas, skelbė tiesą, laimėjo melas, skelbė meilę, laimėjo neapykanta. Jis sakėsi esąs Tiesa, Kelias ir Gyvybė, o laimėjo neteisybę, klaidą ir mirtis. Jo priešai džiaugėsi, kad gyvųjų tarpe nebėra daugiau To, kuris atidengė jų nusikaltimus ir išdriso galingiesiems į akis žerti teisybės žarigas, kuris nepabūgo išdidžių farizėjų ir išvaikė pirklus iš šventyklos. Tačiau Kristaus priešai skaudžiai suklydo. Suklydo, per daug anksti apsidžiaugę netikru džiaugsmu.

Jis pats užklausė svyruojančių savo mokinių: argi ne per kančią Kristus turėjo įžengti į garbę? Juk žemėje pasėtas grūdas pirmiau pats turi sunykti, kad atvestų daugiopus vaisius. Kristus kelias turėjo eiti per kančią ir mirtį į amžiną džiaugsmą ir nesibaigiantį gyvenimą. Tas Jo kelias buvo nuo amžių pramatytas dieviškame plane, kuris su visišku tikslumu buvo įvykdytas Dievo-žmogaus gyvenime. Kalvarijos tragedija buvo žemiškojo kelio pabaiga, bet kartu ir naujo kilnesnio gyvenimo pradžia. Dievažmogiška mirtimi Jis sujungė žmogaus gyvenimą su dieviškuoju. Dėlto Dievo pasiuntiniai įspėjo apaštalus, atėjusius prie Kristaus kapo, neįieškoti Jo tarp mirusių, nes Jis yra prisikėlęs ir yra gyvas. Veltui norėjo žydu vyresnieji užčiupti sargų burnas, kai iš jų akių trykstanti baimė išdavė jų melą. Veltui Tomas nesidavė įtikinamas savo draugų — jam reikėjo savo rankomis paliesti Jo motomas, bet jau nesopancias žaizdas. Žaizdos, išsprovenusios paskutinį Kristaus kraują, dabar spindėti dievišku garbingumu ir leido regėti mirties nugalėjimą. Anksčiau Jis gydė ligonius ir prikėlė mirusius, dabar pats prisikėlė, nes jis yra gyvybės ir mirties Viešpats.

Pereitų metų Nobelio laureatas švedų rašytojas Paer Lagerkvist savo premijuotojį knygą "Barabos" pradeda žodžiais: "Visi žino, kad Jis buvo nukryžiuotas kartu su kitais dvieim". Visi žino apie Kristaus mirtį, bet ne visi nori žinoti Jo prisikėlimo. Daugelis, apsvaigę savimi

pačiu, savo didybe, užsimerkia prieš istorinę tiesą, kuri yra tūkstančius kartų tikresnė, negu prieš išdidžiojo akis esą jo matomi dalykai. Daugeelis nemato Kristaus prisikėlimo, nes nenori jo matyti. Jieško Jo ten, kur jo seniai nebėra — jieško tarp mirusių, o Jis yra gyvas. Tokie džiaugiasi netikru džiaugsmu kartu su žydaus, bet neišdrįsta su Tomu paliesti Jo žaizdų. Nori atmesti melą, bet nenori pasotinti savo proto Jo tiesa. Vaikščioja tamsoje ir nedrįsta atmerkti akių šviesiai, nes praregėjimas reikalautų pakeisti savo kelius. O Kristaus Prisikėlusiojo reikia įieškoti atviromis akimis ir ne mirusiųjų, bet gyvųjų tarpe. Kristaus įieškoti gali ne mirusieji, bet patys būdami gyvi pilnutine — kūnine ir dvasine — gyvybe.

Tačiau Kristaus prisikėlimas yra tikras, kaip tikras yra dangus, kurį mes matome virš savo galvų, nors kartais jį pridengia tamsūs debesys. Kristaus Prisikėlusiojo tiesa yra tikra, kaip tikri saulės spinduliai, nors jie kartais neprasiskverbia pro storą dulkių sluogsnį. Tuo Prisikėlimu atsiremami mirė su šypsniu lūpose kankiniai, tos šviesos apšviesti per 20 šimtmečių gyvena milijonai žmonių.

Auštantis Prisikėlimo rytas kas metą žmonėms ir tautoms iš naujo atgaivina viltis, nes "linksma diena mums prašvito, visi troškom džiaugsmo šito". Amžinoji Gyvybė pergalejo mirtį, Tiesa sunaikino melą, o Meilė ištrynė neapykantą. Tas Prisikėlimo rytas ypatingai turi gairinti nesibaigiančio gyvenimo ištroškusį žmogų šiais nelemties ir visuotinio netikrumo laikais. Nenugalima viltis, atsiremūsi Kristaus prisikėlime, turi įdiegti tvirtą pasiryžimą laimėti kovą prieš pragarišką melo ir neapykantos dvasią. Tvirtas tikėjimas Kristaus prisikėlimu turi uždegti nepergalimų ryžtu mūsų dvasias laimėti tik savo, tiek savo tautos prisikėlimą.

NAUJI VAISTAI PRIEŠ DŽIOVĄ

New Yorko Ligoninių Departamentas paskelbė, kad yra išrasti nauji vaistai, kurie naikina džiova, vieną iš didžiausių žmonių priešų. Mokslinių grupė, kuri tuos vaistus tyrinėjo kartu su Lig. Departamento gydytojais, išbandė tuos vaistus tam tikram ligonių skaičiui pareiškė viltį, kad per metus džiova galės išgydyti. Visi bandymai nuostabiai pasisekė. Tačiau dar per anksti sakyti, kad džiova jau visiškai nugalėta. Visos žinios apie vaistus dar laikomos paslapyje.

Pusiaukelės Žmogus

Neretas Vakarų žmogus, komunizmo garbintojas, kai jį arčiau pažįsta praktikoje, nuo jo nusigręžia. Tokių atsivertėlių nestinga ir žymių rašytojų tarpe, italis Ignatio Silone, D. Britanijos pilietis Vengrijos žydas Arturas Koestleris, prancūzai André Gide, André Malraux, David Rousset. Tai vis žmonės, buvę komunistai ar jėms palankūs, kurių atsivertimo garsas yra aplėkęs veik visą pasaulį. Į jų tarpą įeina ir anglas George Orwell (tikra jo pavardė Eric Blaire), kuris, sulaukęs tik 47 metų amžiaus, 1950 m. sausio mėnesį mirė.

G. Orwell buvo komunistas. Po kietų metų Londone ir Paryžiu, kur jis buvo žinomas rašytojas, G. Orwell 1936 m. įstojo į tarptautinę brigadą ir Ispanijos pilietiniame kare kovojo komunistų pusėj. Buvo sužeistas, grįžo Londoną ir įsigijo įvairių prekių parduobuvę. Ispanijos įvykiai ir tarptautinės brigados įspūdių, matyt, jau buvo jį stipriai paveikę, nes jis ėmė komunistų žalintis. Tačiau galutinai ryšių su komunistais jis iš karto nenutrukė. Kurį laiką dar dalyvavo nuo Maskvos atskilusioj ano meto "titininkų" grupėj, vadinamoj P.O.U.M. Tik po 2-jo pasaulio karo jis galutinai nuo komunizmo nusigręžė ir ėmė rašyti romanus, nukreiptus prieš raudonąją totalistinę diktatūrą. Žymiausiu tų jo romanų laikomas "1984". Jame vaizduojamas pasaulis, kuriame paskutinis dar laisvai galvojęs žmogus turi mirti.

Tiek Orwello, tiek kitų aukščiau paminėtų rašytojų nusigręžime nuo komunizmo yra būdingas vienas dalykas — jų sustojimas pusiaukelėje. Komunizmo praktika ir iš dalies teorija juos

gąsdina. Komunizmą jie kartais labai aštriai kritikuoja ir neigia. Tačiau vietoj komunizmo jie nepateikia jokios pozityvios išeities. Krikščionybė, kuri viena yra komunstinės filosofijos ir dorovės antipodas, jiems lieka svetima. Iki krikščionybės jie neneina, atrodė, dėl to, atmesdami komunizmą, jis vistiek daugiau ar mažiau pasilieka prie materialistinės pasaulėžiūros principu, visai nepastebėdami, kad komunizmas ir yra ne kas kita, kaip logiškai išplėta ir praktikoje vykdoma materialistinė pasaulėžiūra.

Liberalai džiaugiasi, kad G. Orwell, išsivadavęs iš komunizmo, apsaugojo savo laisvę, nepripadamas prie aiškios pozityvinės pasaulėžiūros. Be abejo, laisvė yra brangus dalykas. Tačiau mąstymo laisvė nėra absoliutinė vertybė, nes žmogui dera žinoti, kaip jis tą laisvę turi panaudoti ir ko siekti. Absoliučiai laisvas bėra Dievas. Tuo tarpu žmogus, norėdamas būti absoliučiai laisvas, tampa greičiau chaotiškas žmogus. Todėl tokie pusiaukelės žmonės kaip Orwell ir kiti komunizmu nusivylę rašytojai nėra ir negali būti žmonijos vadais, nors liberalai juos ir nori tokius padaryti. Neuztenka tik sukurti komunizmo praktika, kad ir kaip toji kritika būtų taikli ir įspūdinga. Neuztenka bolševizmą neigti, reikia vietoj paneigto bolševizmo duoti pozityvią doktriną. Tuo tarpu G. Orwell ir kiti minėti atsivertėliai nieko pozityvaus neduoda. Jie todėl yra panašūs anam irkluotojui, kuris nuo vieno ežero kranto keikdamas atsiplėšia, bet kur plaukti atsiplėšus — nežino ir kitiems pasakyti negali.

J. GRINIUS.

Prof. J. Griniaus Sukaktis

Prof. Dr. Jonas Grinius, mūsų laikraščio bendradarbis, š. m. vasario 21 d. šventė savo 50 metų sukaktį. Tai yra vienas iš mūsų universiteto darbuotojų, mokslininkas, literatas, visuomenininkas, daugelio laikraščių bendradarbis. Dr. Jonas Grinius yra gimęs 1902 m. vasario 21 d. Giminių km., Joniškio valsč. Lanckė šiaulų gimnaziją, studijavo Kauno ir Paryžiaus Sorbonos universitetuose. 1929 m. Kauno universitete apgynęs disertaciją, gavo literatūros daktaro laipsnį ir tuoj buvo pakviestas profesoriūmi į tą patį universitetą. Yra parašęs keletą mokslinių veikalų, dramų ir daug kritikos bei visuomeninių straipsnių įvairiuose laikraščiuose bei žurnaluose. Nors dėl sveikatos negali išemigruoti ir Vokietijoje gyvena nepavydėtino sąlygose, bet visą laiką dirbuojasi tiek visuomeninė, tiek literatūrinė bei žurnalistinė srity. Šiuo metu jis yra Darbo Federacijos atstovas VLIKE.

Mūsų bendradarbiui prof. J. Griniui, sulaukusiam auksinės amžiaus sukakties, tenka palinkėti sveikatos ir ilgos vaisingos darbuotės, kovojant už lietuviškuosius bei krikščioniškuosius mūsų tautos idealus.

Lituanistika Žmonijos Kultūros Istorijoje

UNESCO yra numačiusi iki 1955 m. išleisti žmonijos mokslo ir kultūros istoriją. Ją sudarytų 6 tomai: I — proistorė ir senieji amžiai iki XII-tojo amžiaus prieš Kristų, II — nuo XII-tojo prieš Kristų iki IV-tojo po Kr., III — nuo IV-tojo po Kr. iki XIII, IV — nuo XIII-tojo iki 1775 m., V — nuo 1775 iki 1905 m. ir VI — iki 1955 m. Veikalui suredaguoti sudaryta redakcinė kolegija, kurios prieškakje yra Yale universiteto prof. Ralph E. TURNER.

Laisvosios Europos Komiteto Patariamoji Lietuvių Grupė išsiaiškino su prof. R. E. Turner principinę galimybę veikalo parengime dalyvauti lietuviams. Tai galimybė konkretizuoti Grupės iniciatyva kovo 23 d. New Yorko sudarytas organizacinis kolektyvas rūpintis tos istorijos lituanistine dalimi. Kolektyvą sudaro dr. M. Gimbutienė, prof. J. Puzinas, prof. S. Suziedėlis. Šis kolektyvas susirūš su veikalo vyr. redaktoriu prof. R. E. Turner, taip pat su Lituanistikos Instituto, kurio bendradarbiavimas čia labai svarbus. Organizacinis kolektyvas jau numatė atitinkamoms sritims kviesstinus bendradarbius, kam tik su prof. Turner bus išsiaiškinta, kiek ir kurio pobūdžio lituanistikos toje istorijoje bus galima dėti. Tą atlikti pavesta dr. M. Gimbutienei artimiausiu metu.

P. L. Grupė ir toliau globos ir rems šį lituanistikos reikalą. ALL.

Lietuviškieji Tremties Uždaviniai

"Eltos" biuletenyje A. Jasmantas per du nr. aiškina lietuviškuosius tremties uždavinius išplaukiančius iš Pasaulio Lietuvių himno žodžių: "Lietuviais esame mes gimę, lietuviams norime ir būt". Šio gražaus straipsnio gale duoda išvadą: Atsiminti, kad lietuviams esame mes gimę; pasiryžti jais būti; aktyviai šį pasiryžimą reikėti, aukojant savo laiko ir savo lėšų dalį; saugoti lietuviškąją garbę, negarbinant svetimų dievų — štai tos pagrindinės pareigos, kurias mums tremties uždėda ir kurių niekas negali atsakyti. Tremtinio būtis yra labai sunki. Jis yra išmestas iš lizdo ir sykiu neturi teisės naujo lizdo sukurti, nes tiki grįšias į senąjį, kuris yra jo tėviškė ir jo tautos gyvenamasis kraštas. Todėl šios sunkios būtis metą ir reikia visą savo rūpestį skirti ne tiek kasdienis reikalams, kiek tiems didiesiems uždaviniams, kurie šiandien stovi prieš mūsų Tautos akis ir kurių vykdyme mes visi dalyvauname. Juo labiau mes gyvensime savo Tauta, juo mūsų tremtis bus prasmingesnė ir vaisingesnė.

NUOSTABUS KNYGU PLATINIMO BŪDAS

Vienas jaunas prancūzų rašytojas Jean Pierre Rosnay išleido romaną "Plaukai akyse". Jis sugalvojo naują būdą knygai platinti. Vienoje kavinės terasoje ant Senos upės kranto jo draugai knyga dalina visiems. Tarp jos lapų yra įdėta 100 frankų pinigai ir raštelis: jei knyga nepatiks skaitytojui, tegu tuos pinigus pasilaiko sau. O jei patiks, jis turi autoriui nusiųsti 500 frankų.

Lietuviai visam pasauliui

● Dėl žinomojo raiytojo prel. K. Kmito - Urbanavičiaus, aušrininko, kovotojo už lietuvių ir Tautos teises, didžiojo lietuviybės gaivintojo ir palaikytojo Amerikos lietuviuose, mirties jo gimimėms, artimiesiems, Amerikos lietuviams ir visai Lietuvių Tautai VLIKo yardu nuosirdžiai užuojautą reiskia VLIKo Pirmininkas.

● Kovo 18 d. Augsburgėje mirė buv. ukrainiečių respublikos 1919-20 m. ministras pirmininkas ir Ukrainiečių Tautinės Tarybos vykd. komiteto pirmininkas prof. I. Mazepa, kuris Augsburgėje ir palaidotas. Dėl jo mirties VLIKas Ukrainos Taut. Respublikos Prezidentui, Ukrainiečių Vyr. Išlaisvinimo Komitetui ir jo prezidiumui pareškė nuosirdžiai užuojautą.

● VLIKo Pirmininkas, tarpininkaujant JAV konsulatui, šiomis dienomis Stuttgarto radijone įkalbėjo numatytą AB programoj transliuoti į kraštą velykinę kalbą.

● VLIKo spec. komisija iš J. Norikaitis, Dr. J. Grinius ir M. Brako buvo pasiūstas nuodugnai susipažinti su lietuviškosios Vasario 16 d. gimnazijos veikla. Šiomet minimoji gimnazija išleidžia pirmąją abiturientų laidą. Mokslo metų pabaiga ir jų iškilmingos išleistuvės suruoštos kovo 28 d.

● Kovo 29-31 d. Aachene buvo sukievastas tarptautinis Europos Federalistų Sąjungos kongresas, kuriame Lietuvai atstovauti buvo pakviesti E. Turauskas ir prof. J. Baltrušaitis.

● Š. m. sausio 27 d. sukako 45 m. nuo "Amerikos Lietuvis", išsiančio Worcester, JAV, įsteigimo. Tą progą atžymėti kovo 16 d. buvo surengtas minėjimas su menine programa.

● Šveicarijose ruošiamas naujas iliustruotas leidinys, skirtas Šveicarijai, Prancūzijai, Belgijai ir Afrikai. Jame bus įdėtos naujausios žinios apie Lietuvą bei jos rezistencinę veiklą.

● Stud. Eduardas Pašaitis, buvęs užsieniečių studentų sąjungos pirmininkas Vokietijoje iš tų pareigų pasitraukė. Jis nori baigti mokslus Tuebingeno universitete.

● Amerikos kariuomenės laikraštis "Stars and Stripes" vasario 16 proga įsidėjo aprašymą, kaip laisvieji lietuviai visame pasaulyje mini savo tautos šventę.

● Toronto lietuviškasis jaunimas, atseitinkai, skautai ir sportininkai, kovo 9 d. kartu minėjo šv. Kazimierą. Ši diena paskelbta "Lietuvių Jaunimo Diena". Meninė programa išpildė pats jaunimas.

● JAV-bėse mirė pulk. K. Stebulis, kuris paskutiniu laiku Lietuvoje buvo Vilkaviškio apskrities viršininkas.

● Žurnalistė S. Markeliūnaitė redaguoja knygą apie New Yorko lietuvių kultūrininkus ir visuomenininkus.

● Liet. Krikščionys Demokratai yra nutarę JAV susaukti savo konferenciją. Laikas ir vieta dar nenustatyta.

● Muenchene perein. stovyklą Funk kareivinėse jau perėmė vokiečių administracija. Daugelis nebegali išvykti į JAV, ne vienam net gautos vizos buvo atimtos, nes pritrūkę numerių. Tarp jų yra ir lietuvių. Jie buvo perkelti į Schleissheimą, kur gyvenimo sąlygos yra labai skurdžios.

● Belgijos lietuvių laikr. "Gimtoji Šalis" mano likviduotis ir prisijungti prie "Brit. Lietuvis", ten gaunant savo skyrių. Belgijoje lietuvių mažai tėra likę.

● JAV Moksleivių Ateit. Sąj. C. Valdyba išrinkta korespondenciniu būdu iš čekigiečių: A. Vilušis, J. Lauru-

šonis, S. Krutulis, D. Jonikaitė ir Širmulytė. Į rev. kom. brocktoniečiai: K. Keblinkas, A. Sužiedėlis ir Z. Zarakaitė.

● Sao Paulo mieste rengiama pirmoji liet. dailės ir liaudies meno paroda. Vyr. komisiją sudaro: kun. P. Ragažinskas, kun. K. Miliuskas, inž. Z. Bačelis, agr. Č. Boguslauskienė, K. Ambrozevičius, O. Žiblenė, M. Danta, J. Antanaitis ir H. Valavičius.

● VLIKas yra išleides 100.000 įvairaus dydžio atsisaukimų tiek lietuviams, tiek ir į užmiegusio pasaulio sąžinę.

● Aldona Šlepetytė, balet solistė, be dalyvavimo operoj, šiuo metu dar šoka New Yorke sukamuose televizijos filmuose.

● A. Simutis, Lietuvos Generalinio konsulato New Yorke vicekonsulas, redaguoja ir ruošia išleisti pasaulio lietuvių veiklos enciklopedinį žinyną, kur bus visos informacijos apie pasaulio lietuvius ir jų organizacijas. Argentinos lietuvių organizacijos taip pat siūnia savo žinias.

● Mažosios Lietuvos Tarybos kai kuriuose nariuose yra kilęs sumanymas MLT centrą perkelti į JAV-bes. Manoma, kad ten bus palankesnės sąlygos veiklai. Taryba plačiau to klausimo dar nesvarstė.

● Žinomas pedagogas V. Čižiūnas, gyvenęs JAV, paruošė "Tautinio auklėjimo vadovą", kurį išleis Lietuvių Išsilaukimo Taryba.

● Išrinkta nauja Lietuvos Raudonojo Kryžiaus vyr. valdyba, kurią sudaro J. Norikaitis, M. Brakas ir V. Gailius.

● J. Karvelis, žinomas prekybininkas Chicagoje prie savo prekybos namų organizuoja visos lietuviškos spaudos ir lietuviškų meno kūrinių platinimą: laikraščių, žurnalu, knygų, muzikos kūrinių, plokštelių, liet. meno paveikslų, odo ir medžio dirbinių ir kt. Jo adresas: 4434 So. Fairfied Ave., Chicago 32, Ill. U.S.A.

● Viktoras Jasaitis ir prof. Aleksandras Mačiūnas neseniai atšventė savo 50 metų sukaktis.

● PLB Medelino apylinkė, Kolumbijoje, išsirinke šiemet metams naują valdybą, į kurią įeina: inž. Br. Garšva pirm., J. Kalėda vicepirm., A. Jankauskaitė sek. J. Bubelis išd., J. Venclauskas narys. Garbės Teismas: Lenas, Karnauskas, Saldauskas. Naujoji valdyba išleido savo informacinį biuletinį.

● Ant. Mončys, jaunas skulptorius, jau pora metų studijuoja Paryžiuje, dalyvavo net 5 Paryžiaus parodose ir susilaukė palankių atsiliepimų prancūzų meno spaudoje. Jis yra padaręs eilę akmens statulų Laine.

● Baletistas S. Velbaisis yra pareiškęs pageidavimą, kad mūsų literatai parašytų lietuviškam baletui libretto, o kompozitoriai muziką. Jis pats tam reikalui skirsias pora šimtų dolerių.

● Zemačių poetui Pranui Geniui šiais metais vasario 2 d. būtų suėjo 50 metų amžiaus. Gėny buvo liguistas žmogus, iš dalies paraližuotas, tačiau tas jam nekludė apvažinėti nemažus plotus, surinkti eksponatų ir įkurti Alkos muzėjų Telšiuose.

● Prof. A. Tumėnas, plataus masto visuomenininkas ir teisininkas, mirė tretyje 1947 m. vasario 8 d. Šiomet sueina 5 metai nuo jo mirties. Jis yra prisidėjęs prie daugelio pagrindinių Lietuvos įstatymų kūrimo.

● Dr. A. Kaveckas, Lietuvoje baigęs medicinos mokslus, prie Montrealio universiteto išlaikė egzaminus ir įsigijo visas gydytojo teises.

● Kun. Kaz. Barauskas - Baras, "Draugo" redakcijos narys, šventė spaudos darbo 35 metų sukaktį. Tuo pačiu metu 35 kunigystės ir 34 m. žurnalisto darbo sukaktį šventė kun. Leonardas Gižinskas.

● Mums praneša, kad prof. J. Kaminskis, kuriam VLIKo buvo pavesta sudaryti Vykdomąją Tarybą, po pasitarimų ją sudaryti atsisakė.

● Pianistas A. Nakas ir smuikininkas P. Matiukas Chicagoje atidarė savo studiją ir priima mokinius.

● Pasibaigus JT pilnates darbams, Paryžiuje įvyko svarbus Pabaltijo kraštų diplomatų pasitarimas. Iš lietuvių pusės jame dalyvavo Dr. S. Bačkis, prof. J. Baltrušaitis ir V. Sidzikauskas, iš latvių: K. Berends, Latvijos ministras Paryžiuje O. Grosvald, Latvij Pat. Grupės prie LE pirm. V. Masens ir Latvijos ministras Londone ir jų vyriausybės spec. įgaliotinis Zarins. Pasitarime buvo apžvelgta tarp. padėtis, JT sesijos darbai ir pasidarytos išvados, ką reikėtų veikti ateityje.

● Vengrijos komunistiniam kalėjime mirė kard. Minčszenty pagalbininkas 60 metų vyskupas Merlezmy.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

1. Prof. Ing. V. Vlaho, NUEVA TAQUIGRAFIA. Originalus prof. ing. V. Vlaho stenografijos (takygrafijos) vadovėlis, pritaikytas ispanų kalbai ir išsiskirias nuo kitų savo paprastumu, nes lengva išmokyti dėl labai mažo kiekio ženklų, sutrumpinimų ir stenografinio teksto skaitymo lengvumo. Knygos kaina \$ 18, sąsiuvinio — \$ 2. Užsisakyti galima šiuo adresu: prof. ing. V. Vlaho, Casilla de Correo 3884, Buenos Aires.
2. LIETUVIŲ DIENOS, leidžiamos 9204 S. Broadway, Los Angeles, Calif. Metams 4 am. dol. Vienas numeris siunčiamas susipažinimui nemokamai. Šis numeris daro puikų iliustruoto žurnalo įspūdį. Viršelį puošia Liet. Tarybos delegacija pas prez. Trumaną. Turinyje įeina 40 aktualiausių iliustracijų iš viso pasaulio lietuvių gyvenimo.
3. Stasio Būdavo VARPAI SKAMBA. Žinomo mūsų rašytojo knyga turi 180 psl., kaina 2.50 am. dol. Viršelį piešė dail. P. Puzinas, išleido "Lietuvių Dienų" leidykla — 9204 S. Broadway, Los Angeles, Calif. Tai tikrai graži velykinė dovaną.
4. EGLUTĖ, vaikų žurnalas, Nr. Nr. 2 ir 3. Red. Pranas Naujokaitis, leidžia Lietuvių Kultūros Institutas. Adr.: Immaculate Conception Convent, R. F. D. 2, Putnam, Conn. Galima gauti "LAIKO" administracijoje.

Lorelei Tikrai Sėdi

Prie Reino upės, Vokietijoje, yra garsi uola, apie kurią poetas Heinrich Heine yra parašęs tiek pat garsų eilėraščių. Tame eilėraštyje dainuojama apie Lorelei, kuri, ant tos uolos sėdėdama, žavėjusi praplaukiančius. Žinoma, ta Lorelei buvo tik legendarinė asmenybė. Dabar ten iš tikrųjų sėdės gyva Lorelei. St. Goershausen miesto valdyba nutarė tam reikalui pasamdyti Gisele Koch, jauną ir gražią mergaitę, turinčią 1 metro 20 cent ilgumo plaukus. Ji ant tos uolos kas savaitę sėdės keturiasdešimt valandų ir, šukuodama savo ilguosius plaukus, vaidins Lorelei ir plaukiantiems Reinu sudarys romantišką nuotaiką. Esant blogam orui, ji galės sėdėti ir trumpiau.

apsvarstyti svarbūs reikalai ir išrinkta valdyba, į kurią įeina pirm. A. Gražiūnas, D. Penikas, A. Šalčius, J. Gedgaudas ir S. Narkelūnaitis.

● Lietuvių Poezijos antologija, kurią leidžia Chicago Spaudos Klubas, jau baigiama spausdinti. Knyga turės 832 puslapius.

● ES Tautinės Lietuvių Tarybos branduolys sudaromas iš Paryžiuje gyvenančių veikėjų: Dr. S. Bački, prof. J. Baltrušaitis ir p. Masiulis.

● Prie vokiečių Stuttgarto radijono ruošiamos Rytų problemomis diskusijose kovo 24 d. referatą "Ar yra išmanoma Rytų - Vidurio ir Rytų Europoj antvalstybinė organizacija?" skaitė VT narys M. Brakas, koreferentas buvo vokiečių viso krašto parlamento socialdemokratų, frakcijos narys Ernst Paul, — pats kilęs iš Cekijos.

● Vašingtone prie Kongreso Bibliotekos norima suorganizuoti platų lietuvių skyrių, kuris būtų lyg centrinė Amerikos lietuvių biblioteka. Į tą biblioteką norima nupirkti Dr. J. Saulio ir prof. V. Gaigalaitis bibliotekas. Jos organizavimu ypač rūpinasi prof. Vacl. Biržiška, kuris dirba Kongreso Bibliotekoje.

● LE muzikinis skyrius, kurio vedėjas yra čekas Nelhybel, organizuoja lietuviškų dainų ir lietuviškos muzikos plokštelių skyrių. Nors šiuo metu atskiros lietuviškos transliacijos per LE — siųstuvą ir nedaromos, bet muzik. skyrius vedėjas yra nusistatęs plačiu mastu suorganizuoti bent liet. dainų ir muzikos transliavimą.

● Pasibaigus JT pilnates darbams, Paryžiuje įvyko svarbus Pabaltijo kraštų diplomatų pasitarimas. Iš lietuvių pusės jame dalyvavo Dr. S. Bačkis, prof. J. Baltrušaitis ir V. Sidzikauskas, iš latvių: K. Berends, Latvijos ministras Paryžiuje O. Grosvald, Latvij Pat. Grupės prie LE pirm. V. Masens ir Latvijos ministras Londone ir jų vyriausybės spec. įgaliotinis Zarins. Pasitarime buvo apžvelgta tarp. padėtis, JT sesijos darbai ir pasidarytos išvados, ką reikėtų veikti ateityje.

● Vengrijos komunistiniam kalėjime mirė kard. Minčszenty pagalbininkas 60 metų vyskupas Merlezmy.

IŠ VISO PASAULIO

● Tulūzoje buvo atrasti kapai, turį 20 ar 25 tūkstančius metų senumo. Rasta gerai išsilaikiusių žmogaus griaučių, kurie yra mokslininkų tiriami.

● Austrijos ministras pirmininkas Dr. Figl paskelbė atsisaukimą pasauliui, kad jau atėjo laikas sugrąžinti Austrijai laisvę ir padaryti su ja taiką. Tas rado atgarsio vakaruose, bet pasipriešinimo rytuose. Gegužės mėn. Dr. Figl oficialiai vizituos Washingtoną ir Londoną.

● Trumanas gauna kasdien šimtus telegramų iš savo partiečių su prašymais, kad kandidatuotų į prezidentus.

● Korėjos komunistai kovo 28 d. iš naujo pradėjo kaltinti aliantus, kad jie ant Kinijos ir Mandžiurijos išmėtė bombų su bakterijomis. Tačiau, pastebį korespondentai, jau ne pirmas kartas, kad Kinija kenčia nuo epidemijų ir be jokių išmėtytų bakterijų.

● Argentinos kat. dien. "El Pueblo", einą Buenos Airese, balandžio 1 d. šventė savo 52 metų sukaktį. Reikia pažymėti, kad šis dienraštis visą laiką lietuviams rodė didelio prielankumo, dažnai spausdindamas straipsnius apie padėtį Lietuvoje. Jame nuolat bendradarbiauja p. K. Čibiras - Verax.

● Anglijos jūrų laivyno ministerija pranešė, kad jie turi naują slaptą ir labai galingą ginklą, kuris pavadintas "Squid".

● Gen. D. Eisenhower iš jungtinės Europos kariuomenės vado pareigų balandžio 2 d. atsiskakė. Naujasis vadas bus paskirtas ne anksčiau kaip gegužės 15 d., kada Eisenhoweris visiškai iš Paryžiaus atsiveiks.

● New Yorke yra įtaisytas naujas nepaprastai galingas aparatas vėžio ligai gydyti. Juo būsiai galima pagydyti net labai pavojingus vėžio pasireiškimus.

● JAV-bėse įtempimas gerokai atslūgo, kai paaiškėjo, kad rusai vistiek iki šiol atominės bombos tinkamai negali pasigaminti. Rusų atominė bomba buvo išsprogdinta tarp specialiai pastatytų bokštų, sprogdinimui panaudojant laboratorinius įrengimus. Tuo tarpu karo reikalams tinka tik tokia atominė bomba, kurią lėktuvu galima nuvežti iki taikinio ir ten išsprogdinti. JAV atominės bombos gamintojai mano, kad dar praeis kuris laikas, kol rusai pasigamins atominės bombos sprogiklį arba... jį pavogs iš vakaru.

● Did. Britanijos Katalikų Jaunimo Organizacija drauge su Katalikų Sąjunga paskutiniu laiku kreipėsi į Užs. Reik. Min. Eden, prašydami tuojau diplomatinio keliu pareikalauti raudonosios Kinijos vyriausybės paleisti iš kalėjimų visų tikėjimų misijonierius.

● Greičiausiai Liuksemburge gegužės 22-24 d. įvyks Europos Sąjūdžio Tarptautinio Komiteto (vyr. sprendžiamojo organo) posėdžiai. Juose bus ieškoma būdų, kaip išeiti iš dabartinės Europos Tarybos krizės, atariami Europos steig. seimo ir kt. klausimai. Juose Lietuvai atstovauti mūsų Tautinės Tarybos įgaliotais Dr. Bačkis.

● Kovai su sovietine tautžudybe tremtinių atstovų sutarta Vidurio ir Rytų Europos Sąjūdžio rėmuose sudaryti spec. komitetą Paryžiuje, antibolševikinei kovai suaktyvinti — New Yorke informacijų komisija, taip pat sudaryti konkretų planą, kaip praktiškai tremtinių turėtų bendradarbiauti su Vidurio ir Rytų Europos kraštų amerikiečiais. Taip pat antibolševikinė veikla bus sustiprinta ir Europoje. Munchene numatyta sudaryti naują AB centrą. Su šiais sąjūdžiais glaudžiai bendradarbiauja ir mūsų veiksniai.

● Čilės senatorius Eduardo Feri Montalva, kuris šiuo metu turi 40 metų, pirmasis pasiūvė įkurti socialinę krikščionių partiją, kuri politinį gyvenimą tvarkytų pagal krikščioniškos moralės dėsnius. Iki šiol katalikai savo partijos Čilėje neturėjo.

● Paryžiuje įvyko svarbiausio Europos Sąjūdžio organo — Vykdomojo Biuro — posėdis. Iš visų pavergtų kraštų to organo posėdžiuose tegali dalyvauti tik vienas atstovas. Šį kartą pagal eigą iš baltų pusės posėdyje dalyvavo Dr. St. Bačkis. Ryšium su Europos Sąjūdžio ruošiamą šiais metais jaunimo manifestaciją Lietuvių Studentų Sekcija Prancūzijoje, užmezgusi ryšį su Sąjūdžio tarp. sekretoriatu, yra pasiryžusi suburti visą Europoj esantį lietuvių jaunimą.

● Prie Pietų Vokietijos radijono Stuttgarte spec. studijų rately suorganizuotose diskusijose apie tautos suverenumą iš lietuvių pusės dalyvavo, atstovaudami lietuvių nuomonei, W. Bačkis, dec. M. Brakas ir prof. Z. Jvin-

skis. M. Brakui pasiūlyta ateity, kaip dalyvavusiam Europos Sąjūdžio Londono generalinėje konferencijoje, skaityti pranešimą apie sąjūdžio tikslus, o prof. Z. Ivinskis paprašytas skaityti apie Lietuvą tarp dviejų imper. valstybių.

● JAV-bių senatorius demokratas Allen Ellender įspėja Pietų Amerikos valstybes prieš komunistinės infiltracijos pavojų, siūlydamas į šį reikalą atkreipti rimtą dėmesį.

● Vokiečių vyriausybės organizuojamo Baltų instituto nariais iš lietuvių pusės numatyti prof. A. Maceina ir prof. Z. Ivinskis, iš latvių prof. Edv. Šturms ir jo žmona kalbininkė. Estų organizacijos savo kandidatų galutinai dar nepristatė. Institutas turėtų pradėti veikti dar šį pavasarį.

● Prancūzai mažiau valgo, negu kitos Europos tautos. Dėlto, sakoma, jie ilgiau gyvena. Didžiausi "mėsėdžiai" — e-sa argentiniečiai, kurie kasdien suvalgo po 300 gramų mėsos, tuo tarpu Javos salos gyventojai pasitenkina vos 4 kg mėsos per visus metus.

● Zueriche, Šveicarijose, neseniai buvo susirinkęs posėdžio Liberalų Pasaulinės Unijos vykd. komitetas. Jis paskelbė šūkį, kad "į taiką kelias veda tik per laisvę". Vienas kalbėtojas pareiškė, kad "karštasis karas yra daug arčiau, negu daugeliui rodoši".

● Brazilijoj mirė 130 metų Sezefredo Marcus Testa, kuris buvo tris kartus vedęs, paliko daug vaikų, 52 anūkus ir 74 proanūkus. Sako, jis buvęs seniausias žmogus visoje Amerikoje, nemokėjęs skaityti, nė rašyti.

● MONTEVIDEO LIETUVIŲ KATALIKŲ radio pusvalandis duodamas kas sekmadienį per NORTON CX 44 14 (2) val. 5 min.

Parduodama pieno ir mėsos gaminių krautuvė (lecheria y fiambleria) su skaitlinga klientūra ir puikiu butu. Kreiptis c. Brasil 1040. — Avellaneda arba į "LAIKO" redakciją.

Pamaldos Montevideo lietuviams yra laikomos kiekvieną sekmadienį 10 val. Cerro parapijos bažnyčioje.

Pamaldos Rosario lietuviams kiekvieną sekmadienį vyksta Saladillo parapijos bažnyčioje 10.15 val.

Lietuvos Pasiuntinybė Urugvajuje: Juan Maria Perez 2820, Montevideo, Telef. 41-55-91.

VIEŠBUCIAI ATOSTOGOMS:

● PENSION "LITUANA", sav. Juozas Palšis: Villa Rumipal, Córdoba, Dpto. Calamuchita. Prie žavingo kalnų ežero (Lago Embalse). Lietuviški valgiai, mandagus patarnavimas. Pragyvenimas dieniai tik \$ 17.

● CONDOR HOTEL, Villa Rumipal, frente al Balneario del Embalse del Rio III (Sierras de Córdoba). Sava. Jance, Krukonis ir Degulis. Lietuviški valgiai. Pragyvenimas dieniai tik \$ 19.

● "LIETUVA" Sav. V. Nalivaika. Dėl informacijų kreiptis: Turismo Agencia, Florida 165 (Galeria Güemes), escritorio 529, p. 5, T. E. 33-9584

● ZEMAITIJA, Islas del Ibcuy. Sav. J. ir A. Burokai. Dėl informacijų kreiptis: Sr. Sanchez Penuad agent: Florida 165 (Galeria Güemes), p. 5, esc. 529, T. E. 33-9584.

● OPTIKAS V. RASIŪNAS: Gral. Mariano Acha 876, Morón: pentad. 16-18 val., šešt. 13-17 v. ir sekm. 13-16 v.

● MINKŠTŲ KEDŽIŲ DIRBTUVĖ, sav. Mikielionis ir Gelbuda: Cosquin 5565, Villa Lugano.

● GROŽIO SALONAS "LA RUBIA" sav. ONA KASPARIENĖ: Soler 3441, Bs. Aires, T. E. 79-2528.

● MOTERŲ GROŽIO SALONAS IR KIRPYKLA "HENRY". Įvairiausių madų šukavimas moderniausiomis priemonėmis. 20 metų praktika. Sav. Henrikas Lukaševičius: Leandro N. Alem 818, Banfield.

● ČIUVIŲ UŽUOLAIŲ DIRBTUVĖ - PARDUOTUVĖ. Parduodama bodelna, vilnos, įvairios drobės, valizoms užvalkalai, gulumos kėdės ir turkiškos lovos. Taisomos minkštos kėdės. Sav. Antanas Šalčius: Juan B. Alberdi 933 — Buenos Aires — T. E. 60-2784.

● VLADO MASIŪKO SŪRAUS VANDENS MAUDYKLĖ "KAUNAS". Puikus plaukiojimo baseinas 30x10x2 metrų. Viliojanti aplinka prie pat Buenos Aires: La Salada, prov. Bs. Aires. Vykti traukiniu nuo Uruburu tilto iki est. Igr. Budge arba kolektyvu Nr. 32 nuo Centenera iki pat galo. Lietuviai pas lietuvi!

● HORACIO E. CZOP fotografuoja vestuvių, gimtadienių, sužadėtuvių, krikšto ir įvairių švenčių progomis. Išla 3317, Val. Alsina (4 de Junio).

JUOZO ŠNIPŲ BATŲ DIRBTUVĖ ir Cigarečių Parduotuvė: Cabildo 651, Villa Porvenir, Avellaneda. Gaminami nauji ir taisomi seni batai.

LIETUVIŠKA DANTŲ KLINIKA

Consultorio Dental "P A V O N"

Sav. N. KRUKAUSKAS — karūnelės — blombavimas — d. traukimas. Dantistai diplomuoti viet. universitete. Priimama: pirm., treč., penkt. 14—20 val. — Susikalbama įv. kalbomis. Avda. Pte. Perón 488 (bv. Pavón), Avellaneda (prieš. Avell. gelež. stotį)

VILLA LUGANO LIETUVIAI I MISIJAS!

Santo Cristo bažnyčioje, A. Cruz 6820, Villa Lugano ir apylinkių lietuviams prasidės dveju savaitių misijos Atvėlykų sekmadienį, balandžio 20 d. 10,30 val. Pirmoji savaitė bus moterims, antroji — vyrams. Pamokslai bus sakomi 9 val. rytais ir 8 (20 val.) vakarais.

Misijas ves žymusis misijonierius jėzuitas T. J. Bružikas

AUSROS VARTŲ MOKYKLA
PRADEDA MOKSLĄ

Balandžio 1 d. iškilmingomis pamaldomis buvo pradėti Ausros Vartų mokykloje šie mokslo metai. Mokyklai vadovauja Seserys Kazimierietės, kurioms talkina kelios pasaulietės mokytojos. Mokykla yra visiems bendra, bet pirmenybė duodama lietuvių vaikams. Šiais metais priimta iš viso 391 mokinys, nors prašymų buvo dar daug daugiau, bet vieta neleidžia daugiau sutalpinti. Tarp šių yra 46 lietuvių vaikai, kurie pasiskirstę įvairiuose skyriuose. Lietuvių vaikams po paprastųjų pamokų bus dar dėstoma lietuvių kalba, Lietuvos geografija ir istorija. Mokykloje šiais metais yra šie lietuvių vaikai: 6-tame sk. N. Povilonytė, D. Santaraitė, P. Bielskus, J. Paliulionis, A. Razumniuk; 5-tame sk. — A. Geigaitė, O. Savickaitė, V. Deveikis, E. Paršelis, St. Owsiejko, D. Vouchuk; 4-tame sk. — J. Armanavičius, J. Masiulis, T. Mačiulytė, A. Miliuskaitė, Z. Vanagaitė; 3-me sk. — J. Balkūnas, G. Bielskus, St. Povilonis, V. Bagdonaitė, J. Gladkytė, O. Glambaitė, M. Lacarevich, O. Povilaitytė, G. Preikšaitė; 2-me sk. — J. Bagdonas, A. A. Deveikytė, N. Hukaitė, A. Macaitė, O. Masiulytė, A. Vasiūnaitė; 1-me sk. — K. Blumbergas, K. Mačiulis, R. Peršelis, A. Kisieliūtė, L. Sadauskaitė, D. Sadauskaitė, El. Deveikytė, A. Deveikytė, M. Sakalauskaitė. Vaikų Darželyje yra — P. Blumbergas, R. Burokas, H. Deveikis, Z. Baranauskaitė, B. Marenholcaitė ir M. Povilaitytė.

MISIJOMS N. POMPEYOJE
PRAEJUS

Žymusis misijonierius kun. Jonas Bružikas, S. J., kuris jau yra vedęs visame lietuviškame pasaulyje virš 800 misijų, nuo kovo 30 iki balandžio 6 d. vedė misijas N. Pompeyos ir apylinkės lietuviams. Misijos buvo N. S. de la Providencia bažnyčioje. Nedidelė bažnytelė kasdien, tiek rytais, tiek vakarais būdavo pilna. Uolusis misijonierius darbavosi ne tik bažnyčioje, bet dienomis lankė lietuvių šeimas, kviesdamas pasinaudoti misijomis ir dvasiniu maistu atgaivinti dvasią, kuri per ilgesnį laiką jau buvo gerokai apsinėsi. Didelis skaičius lietuvių, kurių širdyse dar ne visai išblėso tikėjimo kibirkštėlė ir tėvų krašto prisiminimas, tomis misijomis vaisingai pasinaudojo. Ne vienas po daugelio metų atliko išpažintį, ne viena moterystė, kuri neturėjo Dievo palaimos, buvo sutvarkyta, ir šeimos gyvenimas buvo dangaus palaimintas. Grįžusioms į krikščionišką gyvenimą žmonėms ir krikščioniškos šeimoms Velykos bus daug šviesesnės ir gyvenimo vargai lengvesni. N. Pompeyos lietuvių dėkingi misijonieriui T. J. Bružikui už paguodos ir sustiprinimo žodžius.

Dalyvis.

VL. URBIETIS KURIASI
MERCEDES MIESTE

Virš 100 km atstume nuo Bs. Aires Mercedes mieste, neseniai įsikūrė fabriką mūsų tautietis p. Vladas Urbietis. Anksčiau jis turėjo varžtų ir geležies apdirbimo mašinų fabrikus Lanus mieste, bet suvaržius elektros naudojimą išsikėlė toliau nuo centro. Ten pasistatė didelį fabriką, nusipirko nemažą sklypą žemės, ant kurios žada artimiausiu laiku pradėti statyti kitą didžiulį fabriką ir darbininkams namus. Pas jį dirba taip pat daug lietuvių, kurie kartu nusikėlė į Mercedes.

Balandžio 6 d. p. p. Urbietis aplankė svečiai iš Buenos Aires: čekagietis Vladas Raščiauskas su žmona, inž. Jonas ir Katalina Čekanauskai, Vl. Paliulionis su žmona ir kun. dr. K. Černiauskas, kurie pasidžiaugė tokia didele pažanga, išeinantį į didžiųjų pramoninių eiles. P. p. Urbietis yra taip pat "Laiko" Garbės Leidėjas.

VIEŠA PADĖKA

P. Aldonai Galeckaitėi ir p. Kazimierui Černiauskui su ypatingu atsidėjimu ir kantrybe tvarkiusiems "LAIKO" knygyną ir pašventusiems daug laiko šiam kultūriniam židiniui, taip pat p. Elvyrai Tatulytei, p. A. Apanavičiui, p. Danutei Ginterytei, p. Kęstučiui Kaciuliui, p. Antanui Šantarui, p. A. Kaibutui, visai cilei jaunųjų skautų ir visiems prisidėjusiems taria nuosirdų lietuvišką ačiū.

KNYGYNO VEDEJAS

UZPULTAS LIETUVIS

Kovo 27 d. 9 val. vakaro Llavallol miestelyje buvo nežinomų asmenų užpultas Jurgis Diržys, kuris dirba Bieckert alaus bravore. Jam buvo atimta 40 pesų ir ryšulys su pirkiniais, smarkiai apdraskytas, suplėšyti drabužiai ir įmestas į naujai kasamą šulinį. Laimė, kad šulinys dar nebuvo vandens, tai užpultasis po didelių pastangų šiaip taip iš ten išsikopė. Vietos policija įvykį tiria.

Draugas.

P. Kurtinaitis pardavė savo namą Sarandini mieste ir balandžio 3 d. su visa šeima persikėlė gyventi į naują namą Las Flores 349, Wilde. P. Kurtinaitis yra žymiai pagerėjęs po ilgos ir pavojingos ligos.

Vladas Veselauskas su žmona balandžio 11 d. išvyko mėnesio atostogoms į Paragvajų. Savo įspūdiškais žadėdais pasidalinti taip pat su "Laiko" skaitytojais.

Julija Skurauskaitė, keletą mėnesių buvusi Mar del Platoje, grįžo atgal į Avellaneda. Ten buvo sunkiai susirgusi, bet jau dabar savo namuose baigia sveikti.

P. Leigaitė, gyvenanti su savo motina Tabare 2109, N. Pompeya, buvo susirgusi ir turėjo operaciją. Dabar jau sveiksta savo namuose.

Kun. Juozas A. Margis MIC balandžio 8 d. išvyko į Montevideo vesti lietuvių kolonijai velykinių rekolekcijų. Iš ten grįš balandžio 17 d.

Misijonierius T. J. Bružikas, baigęs misijas Villa Lugano lietuviams, mano važiuoti su misijomis pas Santa Fe lietuvius.

Kun. S. Ylos maldanygė suaugusiems jau paduota rinkti. Tai bus didelė, apie 600 psl. maldaknygė.

Šeimose

PAKRIKŠTYTI LIETUVIŲ
BAŽNYČIOJE

Hektoras Viktoras Kalpokas, Sofijos Martuškytės ir Antano Kalpokų sūnus, balandžio 5 d. pakrikštytas Ausros Vartų šventovėje. Krikšto tėvais buvo Ona Bykauskienė ir Stasys Markuškis.

Graciėlė Elzbieta Jakavičiūtė, Gražinos Janulevičiūtės ir Liūdo Jakavičių dukrelė, buvo pakrikštyta balandžio 5 d. Ausros Vartų bažnyčioje. Krikšto tėvais buvo Isabel Lucia Lozzia ir Marco Pinzani. P. Jakavičius yra žinomas akordeonistas, grojantis įvairiose pirmos rūšies viešbučių salėse. Jis taip pat pasirodė lietuviškai publikai savouose parengimuose. Dukters krikšto proga p. p. Jakavičiai savo namuose surengė jaukią vakarienę, kurioje dalyvavo būrys vietinių ir lietuvių.

Kovo 30 d. inž. Jono Čekanausko gimimo dienos proga buvo pakviestas pietums Marijonų Vienuliojės Vicegenerolas kun. J. J. Jančius MIC. Be garbingo svečio, dar dalyvavo kun. K. Černiauskas ir p. p. Urbiečiai.

U. Sakalauskienė balandžio 7 d. artimųjų būrelyje šventė savo gimimo dieną.

PADEKA

Gyvojo Ražančiaus Broliai už nupirktą Ausros Vartų lietuvių bažnyčiai brangią komunistinę nuosirdžiai dėkoja
PARAPIJOS KLEBONAS

Nauji "Laiko" rėmėjai

"Laikui" ir steigiamai spaustuvei aukojo šie asmenys: po \$ 100: Z. Bacevičius (C. Rivadavia) ir A. Ramanauskas; \$ 30: L. Tomson; po \$ 20: K. Mikelaičius, J. Petrauskas ir A. Satkauskas; po \$ 10: A. Miškinienė, A. Muškėtas, S. Pocius, V. Stundžia, D. Šantaraitė, A. Šidlauskas, J. Šiušis ir E. Virbickas; po \$ 5: B. Bitkevičiūtė ir N. Paršeliene. Visiems paskelbtiesiems ir nepaskelbtiesiems "Laiko" ir spaustuves Rėmėjams redakcija ir administracija taria lietuvišką ačiū.

AUKOS RADIO VALANDELEI

Lietuvių radio valandėlei aukojo šie asmenys: \$ 30.—: J. Rudaitis, \$ 25.—: J. Šiušis, P. Kukučionis, B. Matusevičius, J. Brazdžionis, A. Misiūnas (taip pat kas mėnesį po \$ 10), L. Ryselis (kas mėn. \$ 10), A. Vyturys (kas mėn. \$ 10), po \$ 5: E. Leveikis ir J. Petratis. Nuosirdžiai dėkoja visiems aukotojams, rėmėjams ir ypatingai p. L. Ryseliui už pasidarbavimą radio valandėlės naudai.

Radio Valandėlės

"Lietuvos Aidai" Vadovybė.

Mūsų mirusieji

JONO ŠEŠKAUSKO MIRTIES
DEŠIMTMETIS

Balandžio 14 d. sueina dešimt metų nuo Jono Šeškausko mirties. Jis buvo gimęs 1903 m. Jonavos km., Pandėlio valsč., Rokiškio apskr. į Argentina atvy-

ko 1929 m. balandžio 12 d. Čia visą laiką dirbo kaip dažytojas. Gyveno Buenos Aires mieste ir Villa Ceaso rajone. Buvo nevedęs ir iš giminių liko Argentinoje jo broliai Romanas ir Kazys bei sesuo Stefa Veščiuonienė su šeima, taip pat daug pusseserių ir pusbrolių. Iš giminių dar liko jo tetos Elzbieta ir Prano Krapovickų šeima, Eleonora Juodeikienė su šeima, Elzbieta Klimavičienė su šeima, Jonas Baltūnas su šeima ir daug draugų.

Dešimties metų mirties proga savo brolį Joną prisimena jo broliai, giminiai ir draugai. Tebus Viešpats gailestingas jo vėlei ir tebūna lengva ilsėtis Argentinos žemėje.

STAIGIAI MIRĖ M. BAUBLIENĖ

Balandžio 1 d. staigiai mirė Marija Zaperickaitė Baublienė. Velionė buvo gimusi 1902 m. Daumantų km., Alytaus apskr. Lietuvoje buvo išteklėjusi už Petro Baublio ir kartu su juo 1929 m. atvykusi į Argentina. Su visa šeima gyveno Paragvaj 856, Avellanedoje. Giliame nuliūdime paliko vyrą Petrą, dukteris Oną ir Aldoną (gimusias Lietuvoje) ir sūnų Vytautą. Sūnus Petras prieš kelis metus buvo staigiai elektros srovės nutrenktas. Š. Amerikoje Hudson, Mass., gyvena velionės sesuo ir broliai. Palaidota su religinėmis apeigomis, kurias atliko kun. V. Šimanskis, Sarandini kapinėse.

PALAIDOTA PRANĖ NAVICKIENĖ

Balandžio 7 d. savo namuose, Manuel J. Campos 2824, Val. Alsina, mirė 77 metų senutė Pranė Navickienė. Velionė, buvo gimusi Jankūnų km., Gruzdžių valsč. į Argentina atvyko 1930 m. Giliame nuliūdime paliko tris dukteris: Oną, Eleną N. de Pereyra ir Elzė N. de Szylo su šeimomis. Su religinėmis apeigomis palaidota balandžio 8 d. Sarandini kapuose.

Šiomis dienomis gavusiai skaudžią žinią iš Tėvynės, kad pereitų metų pabaigoje mirė motina, Moterų ir Mergaičių Dr-jos BIRUTĖS Pirmininė

p. URŠULEI ŠILAIKIENEI

liūdesio valandoje nuosirdžiai užjaučia

Mot.-Merg. Dr-ja BIRUTĖ

ROSARIO

Rosario lietuviams Gavėnios rekolekcijas vedė iš Buenos Aires atvykęs kun. Juozas A. Margis MIC kovo 27, 28, 29 ir 30 d. d. Rekolekcijų pamokslai ir pamaldos buvo N. S. de Merced bažnyčioje Saladillo. Mūsų kolonija jomis buvo labai patenkinta, tik gaila, kad paskutinės dienas trukdė lietus. Visi lietuviai, dalyvavusieji rekolekcijose yra dėkingi Vadovui už nuosirdų žodį ir sustiprinimą.

Mikalina Jonaitienė buvo smarkiai susirgusi, kad net buvo mirties pavojuje. Tačiau jos šeimos narių dėka jau baigia sveikti savo namuose.

P. Babrauskas iš Canada de Gomez serga R. S. Peña ligoninėje, salė 1, lova 2. Tautiečiai turėtų ligonį aplankyti.

P. p. Petruskevičiai N. S. de Merced bažnyčioje pakrištijo savo dukrelę Kristinos vardu.

P. p. Bubliai pradėjo didinti savo namus, pristatydami keletą kambarių. Rengiasi vieną butą išnuomoti.

Antanas Vajaga, Argentinos laivyno kariūnas, buvo parvažiavęs atostogų pas savo tėvelius. Kiek laiko pabuvęs, vėl grįžo į Puerto Belgrano testis savo sėkmingas studijas.

P. p. Ziemeliai ir p. p. Mikalūnai padidino savo namus, pristatydami kambarių.

Aleksandras Užilinskas, neseniai minėdamas savo sukaktį, suruošė jaukias vaišes, kuriose dalyvavo p. p. Švarliai, p. p. Pšibiliauskai ir k. Jo duklė Lidija Užilinskaitė sėkmingai studijuoja mediciną Rosario universiteto Medicinos fakultete.

Saladillo bažnyčioje buvo atliktos šv. Misijos už a. a. Mariją Aliušauskienę. Mišias užprašė jos vyras Juozas, gyvenęs Avellanedoje. Jie abu yra daug prisidėję prie visų gerų darbų, dirbamų Buenos Aires lietuvių kolonijoje ir taip pat, Rosario lietuvių kolonijai perkant savo žemę jie prisidėjo gausia auka.

Velykų pamaldos bus balandžio 13 d., sekmadienį, lygiai 10.15 val., kaip paprastai. N. S. de Merced bažnyčioje, Saladillo.

BERISSO

PADEKA

Nuosirdžiai dėkojame "Mindaugui" Dr-jos chorui už mano žmonos atvykimo iš Europos proga suruoštą vestuvių puotą. Lietuviškas ačiū p. Jurgiui Stočkūnui už šios įvykių organizavimą, visiems prie jos prisidėjusiems gražia vestuvine dovana ir gausiems dalyviams.

A. ir R. PETRAIČIAI

"MINDAUGUI" SUEINA 21 METAI

Lietuvių Katalikų Savišalpos ir Kultūros Dr-ja "MINDAUGAS" š. m. balandžio 19 d., šeštadienį, 21 val. savo palatpalse, Napoleo 4260, mini savo 21 metų sukaktį. Tai diena iš bus pritaikyta programa, o po to bendri publikos šokiai. Visus narius ir prijauniančius kviečia skaitlingai dalyvauti.

"NEMUNO" DR-JOS NARIŲ
SUSIRINKIMAS

Balandžio 20 d., 9.30 val. Savišalpos ir Kultūros Dr-ja "NEMUNAS" kviečia savo narių visuotinį susirinkimą savo palatpalse, c.Montevideo 1578. Programoje numatoma svarstyti: 1. ankstyvesnio susirinkimo protokolo skaitymas ir užtvirtinimas; 2. apyskaitos skaitymas ir balanso užtvirtinimas; 3. Valdybos rinkimai ir 4. dviejų narių išrinkimas atitinkamo protokolo pasirašymui. Visi nariai kviečiami punktualiai dalyvauti susirinkime.

Uoli "Laiko" skaitytoja Marija Zujytė serga ir yra paguldyta Berisso miesto ligoninėje. Ją kasdien lanko nemaža tautiečių, ypatingo rūpestingumo parodo p. p. Petronienė, Skaržauskienė ir Baltušienė. Pastarosios vadovybėje ligonė ilgą laiką dirbo kaip virėja. Lankymo valandos nuo 12,30 val. p. p.

Jonas Paulauskas jau 7 mėnesiai serga La Plata ligoninėje — Instituto Tisologia. Lankymo laikas trečiadieniais, penktadieniais ir sekmadieniais nuo 4 val. po pietų.

TRUMPAI

Generolas Philip Shigenori Kuroda, buvęs japonų armijos vadas, priėmė katalikų tikėjimą. Jį pakrikštijo Manilos vysk. R. Santos.

Grazo, Austrijoje, civilinės metrikacijos įstaiga pagal pareikalavimą situokiantiems pagamina sutuoktvių apeigų plokštės, kuri gali būti panaudojama kaip įrodymas, kad jie vienas kitam pasizadėję būti ištikimi.

Argentina yra viena iš svarbiausių vilnų gamintojų pasaulyje. 1949 m. Aargentina pagamino 230.000 tonų vilnų.

Vak. Vokietija jau pasiekė per 1600 iš Lietuvos vokiečių (atbėgusių iš Rytprūsių ir karo bėlaisvių), tačiau dar tebeįrašta vis naujų, kurie iš Rytprūsių atneša vertingų žinių apie padėtį mūsų pavergtoje tėvynėje.

Pirmą ir antrą vietą 500 metrų ledo čiuožimo lenktynėse žiemos sporto olimpiadoje Norvegijoje laimėjo JAV sportininkai: Ken Henry iš Chicago (43,2 sek.) ir Don McDermott iš Englewood (43,9). Norvegas Helgesen 500 metrų rekordinis čiuožikas (1948 m. 43,1 sek.) šį kartą laimėjo tik 5 vietą.

Brazilijos kardinolas J. C. Camara pakvietė austrų architektą Holzmeister pastatyti katedrą — dangoraižį, talpinančią 50.000 žmonių. Katedra bus pastatyta Rio de Janeiro mieste ir bus moderniausia visame pasaulyje. Jos bokštas bus apie 250 m aukščio.

Į Tarptautinį Eucharistinį Kongresą Barcelonoje ruošiasi važiuoti lietuvių ekskursija iš JAV-bių. Jai vadovaus vysk. V. Brizgys. Dalyvaus ir kiti laisvieji Lietuvos vyskupai.

Iš Jugoslavijos pabėgęs gen. štabo pulk. F. Jaehelic tvirtina, kad Jugoslavija iš tikrų eina su Stalinu, o su Vakarais vaidina tik komediją. Esą kas trys mėnesiai specialūs Jugoslavijos paskirti žmonės susitinka su sovietų karininkais ir iš jų gausia politines ir karines instrukcijas. Tas reikalas anglų ir amerikiečių žvalgybos stropiai tiriama.

Pereitų metų galė šveicarijoje pasirodė anglo Douglou Reado knyga, pavadinama "Didysis anonimų planas". Autorius yra pagarsėjęs anksčiau išleista knyga "Beprotybės prekymečiu". Jis šioj pastarojį knygoj smarkiai kerta Rooseveltui ir Churchillui už visus pokario negeroves, nes jie, visokių slaptų patarėjų veikiami, padėjo bolševizmui išsiplėsti. Smarkiai pasisako prieš nacizmą, rasines tendencijas, komunizmą ir visokiais diktatūrų formas. Autorius sakosi esąs įsitikinęs, kad nacizmas, bolševizmas ir judaizmas turi vieną bendrą tikslą — išnaikinti krikščionybę ir palaužti tautiškaumą.

Japonai studijuoja sąlygas užmegsti diplomatinis santykius su šv. Sostu.

Prieš Kerenskį tebesitęsija įvairūs protestai. Pastaruoju laiku buvo didelis mitingas Kirland Lake, Kanadoje, kur buvo išreikštas viešas protestas prieš Kerensko imperialistinius troškimus. Ten dalyvavo taip pat lietuvių, latvių ir estų atstovai.

Kovo 10 d. įvyko rinkimai kai kuriose Vokietijos provincijose į Vak. Vokietijos federalinį seimą. Rinkimus vėl laimėjo Dr. K. Adenauerio Krikščionių Vienybės partija, surinkdama net 54 % visų balsų. Tai rodo, kad vokiečiai nori vienybės su Vakarais.

DĖMESIO, LIETUVIŠKOS
KNYGOS SKAITYTOJAI!

Jau yra atnaujintas ir baigtas per-tvarkyti didžiausias Argentinos lietuvių kolonijos lietuviškų knygų "LAIKO" KNYGYNAS, kuris yra papildytas naujom, įdomiom ir vertingom knygom. Knygynas gausus religinėm, literatūrinėm ir mokslo vadovėlių knygom.

Maloniai kviečiame visus susipra-tusius lietuvius lengvom sąlygom pasinaudoti širdį ir dvasią prie kilnių dalykų keliančiu židiniu.

KNYGYNO VEDEJAS